

ὉΓΙΟΣ ΝΙΚΑΝΩΡ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ
ἀνθρώπου

3

Ἐπιστολή Σεβ. Μητροπολίτη Γρεβενῶν
κ. Δαβίδ πρὸς τοὺς μαθητές

6

Ἐπιστολή Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κρή-
της

8

Ἡ Μακεδονία μας

9

Τί εἶναι αὐτό πού τό λένε ἀγάπη;

11

Τό πρόβλημα τῆς εὐθανασίας

14

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: Θεία Λειτουργία στὸν Ἐθνικὸ Δρυμό
Βάλια Κάλντα (ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου & ἡμέρα Προστα-
σίας τοῦ Περιβάλλοντος).

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ: Ἑναρξη κατηχητικῶν συντρο-
φιῶν, Σεπτέμβριος 2018.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν
51100 Γρεβενά
www.imgre.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μητροπολίτης Γρεβενῶν
κ. ΔΑΒΙΔ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ»
570 21 Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 23970 23313
Fax: 23970 21754
E-mail: graphics.melissa@gmail.com

Ὁ «Ὅσιος ΝΙΚΑΝΩΡ» διανέμεται καί
ἀποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ. Γιά τήν ἀντιμετώ-
πιση μέρους τῶν ἐξόδων γίνονται δεκτές οἰκο-
νομικές προσφορές στή διεύθυνση:
Ἱ. Μητρόπολις Γρεβενῶν (γιά τό περιοδικό)
51100 ΓΡΕΒΕΝΑ

Τηλ. 24620 22404 Fax 2462083717
E-mail ieramitropoligrevenon@gmail.com
ἢ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 331/618949-03

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Μητροπολίτου Αὐλῶνος
κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ἡ ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔγινε σαράντα μέρες πρὶν τὴν Σταύρωσίν Του, μᾶς εἰσάγει στὸ νόημα τῆς ὀντολογικῆς μεταβολῆς τῆς ἀνθρώπινης εἰκόνας. Μὲ τὴν πτώση τῶν πρωτοπλάστων τό «κατ' εἰκόνα» τοῦ Θεοῦ πλασμένο ἀνθρώπινο πρόσωπο «ἀμαυρώνεται». Χάνει τίς προοπτικές καὶ τὸν προορισμὸ του στὴ γῆ. Ταυτίζεται καὶ γίνεται ἓνα μὲ τό φορέα τῆς

πτώσης του, τό διάβολο.

Ἀπ' αὐτή τή χρόνια καί ἀθερά-
πευτη κατάστασι μόνο ὁ Θεός
μπορεῖ νά γίνει Λυτρωτής!... Ὅπως
καί ἔγινε: Σωτήρας, Λυτρωτής καί
Εὐεργέτης!... Ὅχι μόνο τοῦ ἀνθρώ-
που, ἀλλά καί τῆς Δημιουργίας
ὁλόκληρης πού στέναζε κάτω ἀπό
τό «πέπλο» τῆς ὀδύνης τῆς κορ-
νίδας της. Ὁ Χριστός, προσλαμ-
βάνοντας τή φύσιν τοῦ «πεπτωκό-
τος», προσλαμβάνει, ἐκτός ἁμαρτίας
ὁ Ἰδιος, τὴν ἁμαρτία τοῦ πλάσμα-
τός Του καί τή μεταβάλλει· τή με-
ταμορφώνει μέσα ἀπὸ τή θεανδρι-
κότητά Του. Γι' αὐτό καί ἡ γιορτὴ
τῆς Μεταμορφώσεως εἶναι πολυ-
σήμενη!...

Φανερώνει μία ἄγνωστη πραγ-
ματικότητα στὸν ἄνθρωπο. Δηλαδή
τὴ δόξα πού εἶχε στή χώρα τοῦ
Παραδείσου καί τὴ δόξα πού πάλι
θά ἔχει στό ἐξῆς σάν δυνατότητα
νά ἀποκτήσει. Αὐτό δέν εἶναι
σχῆμα λόγου. Εἶναι πραγματικότητα
καί γεγονός ἀναμφισβήτητο. Γιά
τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως
«τυπώνεται» καί ἐκδιπλώνεται
στοὺς βίους τῶν ἁγίων της, πού
καί πρὶν τό θάνατό τους τὰ πρό-
σωπά τους ἀκτινοβολοῦσαν καί
ἐλαμπαν, μετουσιωμένοι οἱ ἅγιοι
ἀπὸ τίς ἄκτιστες ἐνέργειες τοῦ
Θεοῦ.

Στὰ πρόσωπα τῶν ἁγίων μας
μεταφράστηκε καί ὑπομνηματίστη-
κε ὁ βαθυστόχαστος λόγος τοῦ
ἀποστόλου Παύλου: «δεῖ γὰρ τὸ

φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρ-
σίαν καί τό θνητὸν τοῦτο ἐνδύσα-
σθαι ἀθανασίαν». (Α' Κορ. 15,53)
Πραγματικά ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ
Κυρίου εἶναι μία βαθιὰ προσέγγισις
τοῦ μυστηρίου τοῦ θανάτου γιά
τὴν ἀνάστασις τῆς ἀνθρώπινης
εἰκόνας καί πολὺ εὐστοχα ὁ θά-
νατος σημειώνεται ὡς «ἐξόδος»,
γιά νά δοθεῖ μία διέξοδος στὴν
ἀνθρώπινη πορεία γιά τὴ συνάν-
τησι μετὰ τοῦ Θεοῦ.

Στό Θαβώρ, ὅταν τό πρόσωπο
τοῦ Κυρίου μας ἔλαμψε σάν τό
φῶς καί περισσότερο ἀπὸ τὸν
ἥλιο καί τὰ ροῦχα Του ἔγιναν λευ-
κά, σάν τό φῶς, φανέρωσις τῆς
δόξας τῆς θεϊκῆς Του φύσεως. Αὐτῆς
τῆς δόξας, ὅμως, δέν ἦταν ἀμέτοχη
καί ἡ ἀνθρώπινη φύσις Του. Γιατί
κι ἐκεῖνη συνδοξάσθηκε μετὰ τὴν
θεῖαν, φανερώνοντας ἔτσι «ὡς ἐν ἐσόπτρῳ
ἐν αἰνίγματι» στοὺς τρεῖς Μαθητές
Του τὴν δόξα τοῦ σώματός Του
μετὰ τὴν Ἀνάστασίν Του. Αὐτῆς
τῆς δόξας πείραν ἔλαβαν οἱ Μυ-
ροφόρες καί οἱ Μαθητές. Αὐτῆς
τῆς δόξας θὰ μετέχουν καί ὅσοι
ἀναστηθοῦν καί δικαιωθοῦν τὴν
ἡμέρα τῆς κρίσεως. Μία προ-εισα-
γωγή, λοιπόν, στό νόημα τῆς
ἀνθρώπινης θέωσης ἀποτελεῖ τό
γεγονός τῆς θείας Μεταμόρφωσης.

Ὁ Χριστός, ἐφόσον προσέλαβε
ὁλόκληρη τὴν ἀνθρώπινη φύσιν,
ὁλόκληρη τὴν «μεταμόρφωσε», κα-
ταδικάζοντας «ἐν σαρκί, τὴν ἁμαρ-
τία, προσφέροντας μ' αὐτό τὸν

τρόπο τή δυνατότητα τῆς ὄντολογικῆς μεταβολῆς στή φύση μας.

Γι' αὐτό καί θερμή εἶναι ἡ παράκληση τοῦ ὑμνωδοῦ: «Λάμπον καί ἡμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς, τό φῶς σου τό αἶδιον...», «ἵνα ἐν αὐτῷ ὀψώμεθα φῶς τό ἀπρόσιτον», δηλαδή τή δόξα τοῦ μεταμορφωθέντος Κυρίου μας μέσα ἀπό τήν «ἡλιαχτίδα» τοῦ θεωμένου ὀστράκινου σκεύους τοῦ σώματός μας.

Ἡ ἐορτή τῆς θείας Μεταμόρφωσης ὁδηγεῖ τή σκέψη μας στήν ἀνθρώπινη θέωση. Ἡ πραγματικότητα αὐτῆς τῆς θείας δωρεᾶς θά ἦταν ἀνέφικτη, ἐάν ὁ Παράκλητος τόσο μέ τίς πύρινες γλῶσσες τῆς Πεντηκοστῆς, ὅσο καί μέ τή δρόσο τῆς Χάριτος Του δέ συνέτεινε στό ἔργο τῆς ἀνθρώπινης μεταμόρφωσης. Τό Πανάγιο Πνεῦμα χαριτώνει τήν ὑπαρξή μας! Τήν ἀγιάζει! Τή μεταμορφώνει! Ἐκεῖνο ἀνοίγει τή θύρα τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς, διδάσκοντας τό μυστήριό τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας της ἀπό τόν Χριστό. Ἐκεῖνο φωτίζει τόν ἀνθρώπινο νοῦ «τοῦ συνιέναι τάς Γραφάς». Ἐκεῖνο καί τήν πιό μολυσμένη ἀπ' τῆς ἁμαρτίας τό μίσημα ψυχῇ τήν κάνει δεκτική καί λευκή.

Χωρίς τήν παρουσία τοῦ Παρακλήτου μέσα στήν Ἐκκλησία ἡ θέωση θά ἦταν κάτι πού εἶχε μέν συντελεστεῖ ἀπό τόν Ἰησοῦ, ἀλλά ἀδύνατο νά συνεχισθεῖ ἐξαιτίας τῆς πρὸς τό κακό ὀλισθηρότητας

τοῦ ἀνθρώπου. Γιά τή μεταμόρφωση τοῦ ἀνθρώπου τό Πανάγιο Πνεῦμα δημιουργεῖ «κλίμα» φιλίας καί ἀγάπης μεταξύ τῶν πιστῶν μέσα ἀπό τήν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτό ἔχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία γιά τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καί τή ζωή τῶν πιστῶν, γιατί ἡ παρουσία ἀνθρώπων πού συνεχῶς μεταμορφώνονται ἀπό δόξα σέ δόξα εἶναι μία ἀπλή ἀπόδειξη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ στή γῆ, πού ὁ Κύριός μας ἔφερε μέ ὅλα τά σωτηριῶδη γεγονότα τῆς θείας Οἰκονομίας. Κι αὐτό, ἀσφαλῶς, δέν εἶναι καθόλου ἄσχετο μέ τό νόημα τῆς ἐορτῆς τῆς Μεταμόρφωσής Του, γιατί πρὶν ἀπό τό πάθος Του φανέρωσε ποιά θά εἶναι ἡ δόξα Του, ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ κόσμου γενικότερα μετά ἀπό αὐτό.

Γιά μᾶς δέ μένει παρά νά ἀκολουθήσουμε τόν Κύριό μας στό Θαβώρ τῆς μεταμόρφωσης καί δόξας Του, γιά νά ζήσουμε μέσα σ' αὐτό καί τή δική μας μεταμόρφωση καί δόξα ἀπό τό τώρα τῆς ζωῆς μας. Ζώντας, ὅμως, στό παρόν τῆς ζωῆς μας τή χαρά τῆς μεταμόρφωσης τοῦ εἶναι μας μέ τά μυστήρια τῆς Ἐξομολόγησης καί τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἀνοίγουμε τό δρόμο πού ὁδηγεῖ στήν «πρόσωπο πρὸς πρόσωπο» κοινωνίας μας μέ τό Θεό.

Γρεβενά, 9.7.2018

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ ΤΩΝ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

Άγαπητό μου παιδί,

Τώρα πλέον πού τελείωσε ή άγωνία τών εξετάσεων και της άνακοίνωσης τών βαθμολογιών, θά ήθελα νά σέ άπασχολήσω λίγο άπό τόν χρόνο σου γιά νά έπικοινωνήσω μαζί σου, στέλνοντας αυτό τό γράμμα μου. Άπό τήν άρχή σου λέω πώς δέν είναι, ούτε συμβουλευτικό έγχειρίδιο, ούτε ξερό και χωρίς αίσθημα εύχολόγιο. Είναι άπλά μία κατάθεση ψυχής σέ σένα, πού τώρα άποφοίτησες άπό τό Λύκειο και ξεκινά ή ζωή σου σέ άλλη πλέον φάση. Νά ξέρεις πώς είσαι ένα κομμάτι της ζωής μου, άφοϋ καθημερινά σās νοιάζομαι γενικά και τόν καθένα σας ξεχωριστά- προσωπικά, όσο αυτό είναι δυνατό, και εύχομαι και πρόσεύχομαι γιά τό καλό σας. Θέλω νά ξέρεις πώς Κάποιος σ' άγαπάει και μάλιστα σ' άγαπάει πολύ! Κι ένώ είμαστε αυτοί πού είμαστε, Αυτός μάς άγαπάει πολύ. Αυτή είναι ή έμπειρία του Θεοϋ.

Δέν γνωρίζω ούτε τή βαθμολογία τών μαθημάτων πού έδωσες εξετάσεις, ούτε έπίσης και τίς προτιμήσεις σου σέ σχολές. Γνωρίζω όμως νά σου πω, άπό τά βιώματα και τήν έμπειρία μου, νά μή κολλās σέ νούμερα και πελαγοδρομείς σέ τίτλους. Άπλά, άπαλά και άνετα άφησε τόν έαυτό σου νά φανερώσει τί θέλει, τί μπορεί, τί πρέπει. Μόνο ό έαυτός σου· εάν θέλεις βοήθεια, ή προσευχή στον Χριστό, πού πραγματικά σέ άγαπά, θά σέ βοηθήσει. Τήν άποτυχία δές την σάν έπιτυχία και τήν έπιτυχία νά τήν φοβάσαι σάν άποτυχία· γιατί καλό είναι νά ξέρεις, πώς ό πόνος είναι δομικό στοιχείο της ανθρωπίνης ύπαρξης, ένω ή χαρά δέν είναι. Ό πόνος είναι στοιχείο επιβίωσης, ένω ή χαρά είναι ποιοτικό στοιχείο. Είναι μία καλή εύκαιρία τώρα μέ τήν άποφοίτησή σου άπό τό Λύκειο, νά τήν άνακαλύψεις, νά τήν επιθυμήσεις, νά δουλέψεις τήν χαρά. Καί έτσι θά προχωράς δημιουργικά, σταθερά και προοδευτικά.

Σ' ένα τραγούδι της Νατάσας Μποφίλιου, "Τό μέτρημα", ό στιχουργός Γεράσιμος Εϋαγγελάτος λέει

"Τούς ανθρώπους της ζωής μου κάθισα νά τούς μετρήσω".

Μέτρα λοιπόν και σύ τά όνειρά σου, τίς δυνατότητές σου, τίς

άντοχές σου, τά κουράγια σου καί προχώρα. Σ' αὐτό τό ἀνηφόρι πού λέγεται ζωή, νά ξέρεις πώς ὁ Χριστός σέ ἀγαπάει καί μάλιστα πολύ καί δέν εἶναι ἀπλά κοντά ἢ δίπλα σου, ἀλλά μέσα σου. Εἶναι ἡ Ἀγάπη Του, ἀξιοποίησε τήν.

Τελειώνοντας αὐτό τό γράμμα, θέλω νά σέ συγχαρῶ γιά τόν ἀγώνα πού ἔκανες στίς ἐξετάσεις, ἄσχετα ἀπό τή βαθμολογία, τά εἶπαμε ἄλλωστε παραπάνω, ὅχι μόνο τώρα στήν Γ' Λυκείου, ἀλλά καί ἀπό πρίν, καί νά σοῦ εὐχηθῶ καλή ἐπιτυχία στή ζωή σου. Στό δῶρο τῆς ἀγάπης σου νά μοῦ ἀφιερῶσεις χρόνο γιά νά διαβάσεις τό γράμμα μου, σοῦ προσφέρω σάν ἀντί-δῶρο τό ποίημα τοῦ Γιάννη Ἀγγέλακα "Ἀκούω τήν ἀγάπη".

*Ἀκούω τίς θάλασσες
καί τά ποτάμια σου
Ἀκούω τό γέλιο
ἀκούω τό κλάμα σου*

*Τίς μελωδίες πού γερριοῦνται στά σπλάγνα σου
Τίς πολιτεῖες καί τούς ἀνθρώπους
Ποῦ ταξιθεύουν κάτω ἀπ' τό δέσμα σου
Ἀκούω τήν ἀλήθειά σου κι' ἀκούω τό ψέμα
Καί μία μικρή ζεστή ἀγνωρία μοῦ γλυκαίνει τό αἷμα*

*Ἀκούω τήν Ἀγάπη
Ἀκούω τήν Ἀγάπη
Ἀκούω τήν Ἀγάπη
καί δέν ἀκούω τίς σκέψεις μου.*

**Μέ ἀγάπη καί εὐχές
Ὁ Πνευματικός σου πατέρας καί Ἐπίσκοπος**

**Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
Ο ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΔΑΒΙΔ**

Υ.Γ. Νά ξέρεις πώς πάντοτε εἶμαι πρόθυμος νά σ' ἀκούω καί ἡ πόρτα τοῦ γραφείου καί τῆς καρδιάς μου εἶναι πάντοτε ἀνοιχτή.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 3163

Ἀριθ. Διεκπ. 2522 Ἀριθ. Φ. 17

Ἐν Ἡρακλείῳ, τῇ 26-06-2018

Πρὸς
Τὸν Σεβασμιώτατον
Μητροπολίτην Γρεβενῶν,
Κύριον Δαυῖδ
Εὐαγγελιστρίας 22,
Τ.Κ. 511 00 Γρεβενά.

Θέμα: «Περὶ δημοσιεύματος γιὰ τὴν ὀνομασία τῶν
Σκοπίων»

Σεβασμιώτατε,

Εἰς τὰ χέρια μου ἦλθεν ἡ εἶδηση,
ὅτι Ἑσεῖς προσωπικῶς καὶ οἱ Μητροπολίτες τῆς
Δυτικῆς Μακεδονίας ἔχετε ἀντιδράσει καὶ
δηλώσει ὅτι: «Ἡ ὑπογραφή στίς Πρέσπες
συνιστᾷ βεβήλωση χώρων Ἱερῶν».

Συγχαρητήρια φιλάδελφα γιὰ τὴν στάση
Σας αὐτήν.

Συμφωνῶ ἀπολύτως μέ τὴν Σεβασμιότητά
Σας καὶ Σᾶς συγχαίρω γιὰ τὴν στάση καὶ τὴν
ἀντίδρασή Σας αὐτήν.

Ἔχετε ἀπόλυτο δίκιο. Εἴμαστε μαζί Σας
καὶ ὡς ἀδελφοί Κληρικοί-Ἐπίσκοποι τῆς
Ἐκκλησίας μας καὶ ὡς Ἕλληνες.

Μετά πολλῆς τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης

† Ὁ Κρήτης Εἰρηναῖος

Η ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΜΑΣ

*Λόγος τοῦ κ. Ἀποστόλου Παπαδημητρίου στήν συγκέντρωση
γιά τό Μακεδονικό ζήτημα. Γρεβενά, 29-6-2018.*

(Συνέχεια ἀπό τό προηγούμενο τεῦχος)

Πῶς τό κυβερνῶν κόμμα ἐκτινάχθηκε ἀπό τήν ἐναγώνια θέση στό κατώφλι τῆς Βουλῆς στόν κυβερνητικό θῶκο; Ἀσφαλῶς ὀφείλει πλείστες ὅσες χάρες στούς προασκήσαντες τήν ἐξουσία. Τήν κύρια χάρη ὅμως ὀφείλει στό σύστημα διεθνούς νομῆς ἐξουσίας. Φοβεροί ἐχθροί τῆς πατροπαράδοτης πίστεως καί ὑπέρμαχοι ἄκρατου διεθνισμοῦ τέθηκαν στήν ὑπηρεσία τῆς παγκοσμιοποίησης. Ἀσφαλῶς καί δέν θορυβήθηκε τό διεθνές τραπεζικό σύστημα ἀπό τήν ἄνοδο στήν ἐξουσία οὔτε κατρακύλισε κάποια μετοχή. Οἱ κυβερνῶντες σήμερα εἶναι οἱ πλέον κατάλληλοι γιά νά διεκπεραιώσουν τή βρόμικη, ὅπως τή χαρακτηρίζω, δουλειά, τήν ὁποία ἀπέφευγαν οἱ προηγούμενοι ἀναλογιζόμενοι τό πολιτικό κόστος. Τό θλιβερό εἶναι ὅτι ὑπάρχουν ὑποστηρικτές τῆς κατεδάφισης καί σέ ἄλλους κομματικούς χώρους.

Δέν ἦλθε ὡς κεραινός ἐν αἰθρία ἡ ὑπογραφή τῆς συμφωνίας. Μᾶς εἶχαν προοιδεάσει μέ τήν προβολή τῆς σημερινῆς κυβέρνησης τῆς γείτονος ὡς μετριοπαθοῦς καί διαλλακτικῆς. Στά πλαίσια καλλιέργειας

πνεύματος ἡττοπάθειας στόν λαό μας οἱ κυβερνῶντες σέ ἀγαστή συνεργασία μέ τούς τηλεοπτικούς σταθμούς τῶν ἐγχωρίων πλουτοκρατῶν καί τή χαλαρή στάση τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας καί τῆς διανοήσης προέβαλλαν διάφορα ἐπιχειρήματα:

1. Τήν ἔχουν ἀναγνωρίσει 150 χῶρες. Ἀπαντοῦμε: Δέν ἔκλεψαν τίποτε ἀπ' αὐτές. Ἀπό ἐμᾶς ἔκλεψαν. 2. Τί, θέλετε νά διαλυθεῖ τό κράτος τους καί νά σχηματιστοῦν οἱ μεγάλες Βουλγαρία καί Ἀλβανία; Γελοῖο ἐπιχείρημα. Ἡ μεγαλύτερη στρατιωτική βάση τῶν ΗΠΑ βρίσκεται στό ἔδαφός της. Οἱ προστάτες τους κατευνάζουν πρὸς ὥρας τόν ἀλβανικό ἐπεκτατισμό. Ἄν ἀλλάξει ἡ πολιτική τῶν ΗΠΑ θά πάψουν νά ὄνειρεύονται τή Θεσσαλονίκη. 3. Κατέχουν καί αὐτοί σημαντικό τμήμα τῆς Μακεδονίας! Ἐρωτοῦμε: Μέ βάση ποιά συμφωνία χαράχθηκαν τά ὅρια τῆς Μακεδονίας μας; Ὁ Τίτο ἀποφάσισε καί ἐμεῖς ὑποταχθήκαμε; Ποιά ἡ ἱστορικότητα αὐτοῦ τοῦ ἀλυτρωτικοῦ χάρτη. Τά ἐλληνικά φύλλα κατά τήν ἀρχαιότητα ἔφθαναν μέχρι τήν Πελαγονία, περὶ τό Μοναστήρι καί περὶ τά σημερινά σύνορα ἀνατολικότερα.

Ὁ ἑλληνισμός πόνεσε πού ὁ ἑλληνικός στρατός δέν κατάφερε νά ἀπελευθερώσει τό Μοναστήρι, 18 χλμ ἀπό τά σύνορα καί τή Γευγελή, 5 χλμ.

Τί ἀποδείχθηκε τελικά μέ τή συμφωνία; Ὅτι τά δώσαμε ὅλα. Ὅχι μόνο τόν γεωγραφικό ὄρο ἀλλά καί τήν ἐθνικότητα καί τή γλώσσα ἀναγνωρίσαμε. Καί μάλιστα σέ κλίμα εὐφορίας καί πανηγυρισμῶν χωρίς τήν παραμικρή συναίσθηση τῆς ἐθνικῆς μας ταπείνωσης. Μάλιστα κατάφεραν νά μετατρέψουν τήν τελετή τῆς συμφωνίας σέ φιέστα γενεθλίων του ἀνεκδιήγητου μεσολαβητῆ. Τό θλιβερό εἶναι ὅτι ἀνακουφίστηκαν ἐπαρκῶς ἐκεῖνοι πού ἔλεγαν «παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τό ποτήριον τοῦτο» καί τοποθετοῦνταν μέ μισόλογα ἐπὶ τοῦ θέματος. Πάντως ξένοι ἀξιωματικοὶ καί ὁ στήν ὑπηρεσία τῶν ἰσχυρῶν ξένος τύπος ἔπλεξε τό ἐγκώμιο τῶν δυό πρωθυπουργῶν γιά τήν τόλμη τους. Ἐβαλαν καί τόν πρόεδρο τῆς γείτονος νά τηρήσει σκληρή δὴθεν στάση, γιά νά πεισοῦμε ὅτι καί ἐμεῖς κάτι λάβαμε. Δέν θέλω νά ἐπεκταθῶ ἐπισημαίνοντας κινδύνους πού προκαλεῖ ἡ συμφωνία. Θά τοὺς διαπιστώσουμε σύντομα. Ἐκεῖνο πού χρειάζεται τώρα εἶναι ἡ ἐργήγορση καί ἡ μὴ ὑποστολή τῆς σημαίας τοῦ ἀγώνα. Ἐπιχείρησαν νά σπλώσουν τήν ἀντίστασή μας στήν ἐκποίηση μέρους τῆς ἱστορίας μας καί τοῦ πολιτισμοῦ μας. Μᾶς χαρακτήρισαν γραφικούς, ἐθνικιστές, φασίστες. Μᾶς ξυλοφόρ-

τωσαν στό Πισοδέρι. Δέν κατάφεραν νά μᾶς φμιώσουν. Σᾶς θυμίζω τή ρήση τοῦ ὑπέροχου ἀγωνιστῆ γιά τήν ἀνεξαρτησία τῆς Ἰνδίας ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς ἀποικιοκράτες, τοῦ Μαχάτμα Γκάντι: Πρῶτα σέ ἀγνοοῦν, μετὰ σέ κοροϊδεοῦν, μετὰ σέ πολεμοῦν, μετὰ τοὺς νικᾷς...

Πατριῶτες θά νικήσουμε. Ἀπὸ σήμερα οἱ διεθνιστές, οἱ ὑπηρετοῦντες ξένα συμφέροντα θά μᾶς φοβοῦνται. Ὅχι ἐπειδὴ τοὺς ἀπειλοῦμε, ἀλλὰ ἐπειδὴ δέν κατάφεραν νά μᾶς τρομοκρατήσουν. Θά μᾶς φοβοῦνται ἐπειδὴ εἴμαστε ὅπλισμένοι μέ τήν ἀλήθεια καί τό δίκαιο. Ὅσο γιά τοὺς γείτονές μας πρέπει νά τοὺς βλέπουμε μέ συγκατάβαση. Θύματα εἶναι καί αὐτοὶ ὅπως καί ἐμεῖς. Κάποτε οἱ ἰσχυροὶ πού τοὺς στηρίζουν θά τσακιστοῦν. Ἐμεῖς θά μείνουμε γείτονες μέχρι τό τέλος τῆς ἱστορίας. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή: Ὅχι στή διασπορά διχαστικοῦ κλίματος, ἐπιδίωξη διαχρονικῆ τῶν ξένων. Ἀρκετὰ ἀκριβὰ πληρώσαμε στό παρελθόν τήν ἀφροσύνη μας. Ἄς ἔχουμε ὑπ' ὄψη μας τόν λόγο τοῦ Χριστοῦ ἐπάνω στόν σταυρό: «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς. Οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι». Πιστεύω ὅτι καθημερινὰ ὁλοένα καί περισσότεροι Συνέλληνες θά ἀντιλαμβάνονται τήν ἐθνικὴ ταπείνωση καί θά συνέρχονται. Καί καθὼς τὴ σταύρωση τοῦ Χριστοῦ ἀκολούθησε ἡ Ἀνάστασή Του, ἔτσι καί ἡ σταυρωμένη σήμερα πατρίδα μας κάποτε θά ἀναστηθεῖ.

Τί εἶναι αὐτό πού τό λένε ἀγάπη;

πρωτ. Χριστόδουλος Μπίθας

*Τί εἶν' αὐτό πού τό λένε ἀγάπη
τί εἶν' αὐτό, τί εἶν' αὐτό
γέλιο, δάκρυ, λακκάδα, βροχή
τῆς ζωῆς μας καί τέλος κι ἀρχή*

**Ποτέ ποτέ κανένα στόμα
δέν τό 'βρε καί δέν τό 'πε ἀκόμα**

Ἀγάπη. Μιά λέξη τόσο χιλιοει-
πωμένη και μυριοακουσμένη πού
λες καί τήν ἔχουμε ζήσει ὅλοι σέ
τούτη τήν γῆ. Τήν ἀκούσαμε μικροί
ἀπό τήν μάνα μας, τήν φωνάξαμε
στούς φίλους μας, τήν ψελλίσαμε
στό πρῶτο σκίρτημα τῆς καρδιάς
μας. Τήν σιγανοτραγουδήσαμε σέ
πάμπολλά τραγούδια ἔντεχνα, λαϊκά
καί ξένα, τήν ἀκούσαμε ἀπό στόματα
ιερέων, θεολόγων καί πολιτικῶν ρη-
τόρων, τήν φωνάζουν πολλές αἰρέ-
σεις σέ ὅλο τόν κόσμο.

Ἀγάπη. Μιά λέξη πού ἐκφράζει
τό συναίσθημα τῆς στιγμῆς, τοῦ συ-
ναισθήματος, τοῦ βάθους τῆς ψυχῆς
μας. Προφέρουμε τήν λέξη καί
χαίρεται ἡ ψυχὴ μας. Μιλᾶμε

γι' αὐτήν καί νομίζουμε ὅτι τήν κα-
τέχουμε, κάνουμε ἀναλύσεις καί
λέμε ἕνα σωρό ὁμορφα λόγια σχετικά
μέ αὐτήν. Οἱ περισσότεροι ὅταν τήν
λέμε, μιᾶμε εἰλικρινά, ὅμως εἴμαστε
ἄνθρωποι εὐμετάβλητοι, ἀδύναμοι,
ἀμαρτωλοί. Εὐκόλα πέφτουμε σέ
πειρασμό, ἀλλάζει ἡ στάση μας, πι-
κραινόμαστε, θυμώνουμε, παρεξη-
γιομαστε, τσακωνόμαστε, ἀπορρί-
πτουμε, κακιώνουμε.

Τί εἶναι αὐτό πού τό λένε ἀγάπη;
Γιατί ὅμως τίς περισσότερες φορές
ὅμως ἀπ' ὅσες εἶπαμε ἢ ἀκούσαμε
αὐτή τήν λέξη, δυστυχῶς διαψευ-
στήκαμε; Γιατί συνήθως τά παιδιά
παραπονιοῦνται σάν μεγαλώσουν
γιά τήν ἀγάπη τῶν γονιῶν τους κι
οἱ γονεῖς γιά τήν ἀχαριστία τῶν γό-
νων τους; Γιατί οἱ ἐρωτευμένοι κα-
ταλήγουν κάποια στιγμή νά μισοῦν
αὐτήν ἢ αὐτόν πού του' παν χιλιάδες
φορές σ' ἀγαπῶ, κι οἱ κάθε λογῆς
ρήτορες πού μίλησαν γι' ἀγάπη νά
ἀποδεικνύεται πὼς δέν ἀγαποῦσαν;
Γιατί ὅλοι λίγο πολύ διαψευστήκαμε

στά λόγια της αγάπης και πικραθήκαμε και νοιώσαμε απόρριψη και στενοχωρηθήκαμε;

Κι ύστερα απογοητεύομαστε και λέμε πώς δεν υπάρχει αγάπη, πώς όλα είναι ψέμματα, απάτη, άνοησία, κι ότι δεν πρέπει να εμπιστευτούμε ξανά κανέναν. Μά μέσα στο βάθος της ψυχής μας, ελπίζουμε πώς κάποιος θα βρεθεί να μᾶς αγαπήσει και να τόν αγαπήσουμε και μείς.

Περίσσεψε σέ τούτο τόν κόσμο τό κακό, γιατί στό όνομα της αγάπης στόν άνθρωπο, μισούμε τόν συνάνθρωπο. Θρησκευτικοί πόλεμοι, ανθρωπιστικοί πόλεμοι, έθνικοί κι εμφύλιοι πόλεμοι και μισαλλόδοξες ιδεολογίες, κατακλύζουν τόν πλανήτη. Όλοι λένε ότι νοιάζονται για τούς άλλους κι είναν έτοιμοι να έγκαθιδρύσουν ολοκληρωτικά καθεστώτα για να εφαρμόσουν τις ιδεολογίες ή τις θρησκείες τους πού θά εφαρμόσουν μέ τήν βία τήν δική τους έκδοχή της αγάπης. Όμως σ' ένα κόσμο όπου βασιλεύει ή κακία, τό μίσος, τό έγκλημα, ή άδικία κι ή σκληρότητα, στόν κόσμο τούτο όπου άρχων είναι ό σατανᾶς, δεν υπάρχει τίποτε άλλο από τήν αγάπη να μᾶς κρατήσει.

Όποιος έζησε μικρές αναλαμπές αγάπης και κάτι υποψιάστηκε, όποιος μετανόησε από τά λάθη του κι έμαθε να συγχωρεϊ, όποιος έννόησε τί σημαίνει ζωή χωρίς αγάπη και μετανόησε, όποιος συγχώρεσε τόν έαυτό του κι έμαθε να περιχωρεϊ, αρχίζει να αντιλαμβάνεται τί είναι ή ζωή χωρίς αγάπη. Έννοεϊ ότι μόνο

όσα κάναμε στήν ζωή μέ πραγματική αγάπη παραμένουν παντοτινά.

Καταλαβαίνει ότι ή διαρκής ένασχύληση μέ τόν έαυτό μας, ή αυτοαγάπη, δεν είναι παρά νοσηρός εγωϊσμός πού κλείνει τόν άνθρωπο στό μικροσυμφέρον του, τόν όχυνώνει σταδιακά σ' ένα κάστρο άπ' όπου όλα τά βλέπει λειψά, μίξερα. έχθρικά. Γιατί δεν αγαπούμε στήν πραγματικότητα τόν έαυτό μας, αλλά τό αυτοεϊδωλό μας. Άν αγαπούσαμε πραγματικά τόν έαυτό μας, δεν θα βυθιζόμαστε στήν λατρεία της ύλης, ούτε θά αφήναμε τό νοϋ και τήν ψυχή μας άκαλλιέργητα. Ζούμε βυθισμένοι σέ μία άέναη προσπάθεια ικανοποίησης τών σωματικών και υλικών μας άναγκών και στήν ουσία δεν έχουμε αυτοσεβασμό και πραγματική αγάπη για τόν έαυτό μας. Γι' αυτό δεν μπορούμε να αγαπήσουμε και τούς άλλους.

Στήν Όρθόδοξη πίστη λέμε πώς ό άνθρωπος είναι πλασμένος κατ' εικόνα Θεοϋ και πώς ή αγάπη είναι ένα από τά χαρίσματα τοϋ κατ' εικόνα, πού δόθηκαν στόν άνθρωπο για να πορευτεϊ πρός τό καθ' όμοίωσιν, να γίνει δηλαδή Θεός κατά χάριν. Λόγω της πτώσης όμως, τά χαρακτηριστικά τοϋ ανθρώπου «άμαυρώθηκαν», ή εικόνα τοϋ Θεοϋ θάμπωσε κι ή αγάπη έξέπεσε λόγω της αυτοθέωσης.

«Ό Θεός αγάπη εστίν», λέει ό ευαγγελιστής Ιωάννης, «κι όποιος δεν αγαπά δεν γνώρισε τόν Θεό ». Κι ό Κύριος ξεχωρίζει ως πρώτη έντολή τήν αγάπη στόν Θεό και

στόν πλησίον ὡς ἑαυτόν. Κι αὐτή ἡ ἀγάπη γιά τήν ὁποία μιλάει ὁ Χριστός, δέν εἶναι συναίσθημα περιστασιακό, ἀλλά τρόπος ὑπαρξης πού προέρχεται ἀπό τήν σταδιακή ἀλλοίωση τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τό ἀγαθό. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού δίδεται μέσα ἀπό τήν ἴδια τήν ζωή καί τήν πράξη καί σημαίνει πορεία ὁλόκληρη στό διάβα τοῦ βίου.

Κι ἐμεῖς οἱ Χριστιανοί, μιλήσαμε πολύ γιά τήν ἀγάπη, γιατί ἀγαπήσαμε τόν Κύριο, ὅμως τόσες πολλές φορές στά μάτια τῶν ἀνθρώπων, ἀποδειχτήκαμε κύμβαλα ἀλαλάζοντα, ἐπειδή μιλούσαμε, ἀλλά δέν ζούσαμε. Γιατί ὅταν δέν ἔχουμε ἀγάπη, ἡ μοναξιά καταλαμβάνει τήν ζωή μας, οἱ ἄλλοι μᾶς φαίνονται ξένοι κι ἡ ζωή χωρίς ἐνδιαφέρον. Αὐτό δηλαδή πού κυριαρχεῖ παντοῦ γύρω μας στήν κοινωνία. Ὅταν δέν ἔχουμε ἀγάπη, δέν μπορούμε νά καταλάβουμε ὅτι ὁ πλησίον εἶναι ὁ καθρέφτης μας κι ὅτι πρὶν τόν κατηγορήσουμε γιά ὅτιδήποτε θα' πρεπε νά ἀναρωτηθοῦμε τί ἔχουμε κάνει ἐμεῖς γι αὐτόν. Ἡ κόλασή μας εἶναι οἱ ἄλλοι, ἐπειδή μᾶς θυμίζουν ὅτι δέν μπορούμε νά ἀγαπήσουμε, κι ἀντί νά τοὺς κατηγοροῦμε, ἄς ἀναλογιστοῦμε πρῶτα τί ἐκπέμπουμε ἐμεῖς σέ ἐκείνους. Γιατί ἡ πραγματική ἀγάπη οὐ ζητεῖ τά ἑαυτῆς, δέν ζητᾶ παρά μόνο προσφέρει, δέν ζηλοφθονεῖ, δέν περιμένει ἀνταπόδοση, δέν κατακρίνει τόν ἄλλο ὅ,τι κι ἂν ἔχει κάνει, δέν ὑψηλοφρονεῖ.

Πρότυπο τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης

καί τῆς ἀπόλυτης προσφορᾶς εἶναι ὁ Χριστός, πού θυσιάστηκε γιά τοὺς σταυρωτές του. Εἶναι τό ὑπόδειγμα ἔμπρακτης ἀγάπης. Ἄν ἐννοήσουμε πόσο μάταια εἶναι τά περισσότερα πράγματα πού κάνουμε στήν ζωή μας (σπουδές, ἐπαγγελματική ἐπιτυχία, κοινωνική διάκριση κλπ.) ἐπειδή δέν ἔχουν ὡς μέσο καί σκοπό τήν ἀγάπη, τότε θα μπορούσαμε νά μετανοήσουμε. Τότε θά καταλάβουμε γιατί νοιώθουμε μοναξιά, γιατί θλιβόμαστε, γιατί ὀργιζόμαστε μέ τοὺς ἄλλους. Ὅταν ἀναγνωρίσουμε τήν δική μας εὐθύνη στόν κόσμο καί πάψουμε νά κατηγοροῦμε τοὺς ἄλλους, θά ἀναγνωρίσουμε πῶς ἡ ἀγάπη εἶναι δῶρο Θεοῦ, ζωοποιός δύναμη, πού ἔρχεται ὅταν τήν ζητήσουμε. «Μοῦ ἔδωσες τήν ἐντολή νά ἀγαπῶ λέει ὁ Ἅγιος Σιλουανός, «ἀλλά μέσα μου δέν βρίσκω δύναμη γι' αὐτήν τήν ἀγάπη. Ἐλα νά πραγματώσεις μέσα μου ὅλα ὅσα ἐντέλεσαι, γιατί ἡ ἐντολή σου ὑπερβαίνει τίς δυνάμεις μου».

Κι ἐπειδή ἡ ἀγάπη εἶναι καί τρόπος ζωῆς καί ζητούμενο ἀγιότητος, τήν σπουδάζουμε διαρκῶς στήν ζωή μας. Δέν εἶναι κάτι πού ἀποκτιέται ἐδῶ καί τώρα, ἀλλά τήν μαθαίνουμε μέσα ἀπό τά λάθη μας, πού μᾶς διδάσκουν πόσο πολύ ἀπέχουμε ἀπ' αὐτήν, Πέφτουμε καί σηκωνόμαστε, ἐνθουσιάζομαστε καί ἀπογοητευόμαστε, ἐλπίζουμε καί ἀπελπίζομαστε κι ἔτσι σιγά-σιγά ταπεινωνόμαστε καί καταλαβαίνουμε μυστικά τόν τρόπο τῆς Θεϊκῆς ἀγάπης. Ἀμήν.

Τὸ πρόβλημα τῆς εὐθανασίας

Ἀχιλλέα Β. Παπατόλιου
Δρ. Θεολογίας

Στὴν Ὁρθόδοξη χριστιανικὴ διδασκαλία πλὴν τῆς ῥήτης αὐτοκτονίας καὶ διάφορες ἄλλες μορφές αὐτοκτονίας μνημονεύονται ὡς πράξεις αὐτοχειρίας. Πού 'ναι μὲν δὲν εἶναι αὐτούσιες πράξεις αὐτοχειρίας ἀλλὰ συντελοῦν στὴν φθορά καὶ στό θάνατο τοῦ ἀνθρώπου. Ὡς τέτοιες πράξεις αὐτοχειρίας θεωρήθηκαν ὁ ἀκρωτηριασμός, ἡ ἀφαίρεση τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, ἡ μονομαχία καὶ ἡ εὐθανασία, πού θεωρεῖται ὡς μία μορφή υποβοηθούμενης αὐτοκτονίας.

Συγκεκριμένα τό φαινόμενο τῆς εὐθανασίας ὑφίσταται σ' ὅλες ἐκεῖνες τίς περιπτώσεις, κατὰ τίς ὁποῖες, ὅσοι ἀπό ἀνίατη νόσο ἀνθρωποι, ἔκοψαν ἀπό μόνοι τους τό νῆμα τῆς ζωῆς τους ἢ προκάλεσαν σέ τρίτο τὴν ἀπόφαση τῆς θανάτωσός του. Ἡ εὐθανασία διακρίνεται σέ ἐνεργητική, ἄμεση ἢ ἔμμεση καὶ στὴν παθητική εὐθανασία. Ἄμεση ἐνεργητικὴ εὐθανασία ὑπάρχει ὅταν ἡ ἐπέλευση τοῦ θανάτου προκαλεῖται μέ ἐνέργεια πού σκοπεῖ ἢ πάντως εἶναι βέβαιο πὼς θά προκαλέσει τό θάνατο, ὅπως π.χ. ἡ χορήγηση κυανίου ἢ ἡ χορήγηση τέτοιας δόσης ναρκωτικοῦ που ὁπωσδήποτε θά προκαλέσει τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά,

ἔμμεση ἐνεργητικὴ εὐθα-νασία ὑπάρχει ὅταν ἡ συμπεριφορὰ ἐνδέχεται νά ἐπιφέρει τό θάνατο, πού τελικὰ προ-κάλεσε, π.χ. χορήγηση τέτοιας ποσότητας ἀναλγητικοῦ ναρκωτικοῦ που μπορεῖ νά προκαλέσει τό θάνατο, πού τελικὰ ἐπῆλθε. Ἐνῶ, παθητικὴ εὐθανασία συνιστᾷ ἡ παράλειψη παροχῆς κάποιας ἱατρικῆς μεθόδου ἢ ὁποία θά παρέτεινε τὴ ζωὴ ἢ ἡ διακοπὴ ἤδη ἐφαρμοσθεῖσας τέτοιας μεθόδου¹.

Ἡ τέλεση τῆς πράξης τῆς εὐθανασίας, τῆς σύντηξης δηλαδὴ τῆς ζωῆς ἢ ἄλ-λως τῆς ἐπίσπευσης τοῦ θανάτου, θεωρεῖται κατακριτέα καὶ καταδικάζεται ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ὁ Ἅγιος Βασίλειος στὴν ὁμιλία του «Ὅτι οὐκ ἔστιν αἷτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός»², ῥητὰ ἀναφέρει ὅτι «ἐκ Θεοῦ μὲν γάρ οἱ θάνατοι», ἀφοῦ οἱ θάνατοι «ἐπάγονται, τῶν ὄρων τῆς ζωῆς πληρωθέντων, οὓς ἐξ ἀρχῆς περὶ ἕκαστον ἔπηξεν ἡ δι-καία τοῦ Θεοῦ κρίσις»³. Ἡ θέση αὐτὴ ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ «οὐ φονεύσεις»⁴, πού παρέδωσε ὁ Θεός στοὺς ἀνθρώπους. Κατὰ τὸν Ἱερό Αὐγουστίνου τονίζεται ὅτι τό "οὐ φονεύσεις" δὲν ἀναφέρεται μόνον πρὸς τὸν πλησίον, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τοῦ ἀνθρώ-

που, «ὕπολείπεται, πῶς περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ἐννοήσωμεν ἐκεῖνο τό εἰρημένον “οὐ φονεύσεις” μὴ ἔτερον, ἄρα μηδὲ σε· διότι οὐδὲ ἕτερον ἢ ἄνθρωπον φονεύει ἢ ἑαυτὸν φονεύων»⁵. Σύμφωνα λοιπόν μέ τόν Ἱερό Αὐγουστίνου κανεῖς δέν ἔχει τό δικαίωμα νά ἀφαιρεῖ τήν ἀνθρώπινη ζωή, τόσο τῶν συνανθρώπων του, ὅσο καί τή δικιά του. Ἐνῶ, κατά τόν Ἱερό Χρυσόστομο ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ὑποτάσσεται στό θέλημα τοῦ Θεοῦ ὑπομένοντας, σέ ὅσα τοῦ παραχωροῦνται ἀπό τό Θεό, χωρίς νά δυσανασχετεῖ καί μόνο ἕνα πράγμα νά ἐπιζητά, τήν ψυχική τοῦ σωτηρία. «Μὴ δαίμοσι λογιζώμεθα τοῦ κόσμου τήν οἰκονομίαν, μὴ ἀπρονόητα εἶναι νομίζωμεν τὰ παρόντα, μὴ γενέσεώς τινος καί εἰμαρμένης τυραννίδα ἐπιτευχίζωμεν τῇ προνοίᾳ τοῦ Θεοῦ»⁶.

Ἐπιπροσθέτως, ἡ καταδίκη τοῦ τραγικοῦ φαινομένου τῆς εὐθανασίας παρατηρεῖται καί στήν ἀρχαία Ἑλλάδα, ὅπου οἱ Ἱερεῖς-Ἱατροί τῶν Ἀσκλη-

πιείων μετά τό τέλος τῆς θητείας τους ὡς δόκιμοι⁷, ὀρκίζονταν, πῶς δέν θά ἔδιναν ποτέ κανένα θανάσιμο φάρμακο στούς ἀσθενεῖς τους, «οὐ δώσω δέ οὐδέ φάρμακον οὐδενί αἰτηθεῖς θανάσιμον, οὐδέ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε»⁸. Πάρα ταῦτα, ὅμως, ἡ εὐθανασία τιμωρεῖται καί ἀπό τή δικαιοσύνη. Στήν Ἑλληνική Ἑννομη Τάξη, τό ἄρθρο 300 τοῦ ποινικοῦ κώδικα ἀπαγορεύει ῥητά τήν πράξη τῆς εὐθανασίας γιά ὅποιονδήποτε λόγο, τόσο ἂν αὐτή εἶναι ἀπαίτηση τοῦ ἀσθενή ἢ ἂν εἶναι ὑποτιθέμενη πράξη ἐλέους ἀπό πλευρᾶς τῶν συγγενῶν τοῦ ἀρρώστου. «Ὅστις ἀπεφάσισε καί ἐξέτελεσεν ἀνθρωποκτονίαν ἐπὶ τῇ σπουδαίᾳ καί ἐπιμόνῳ ἀπαιτήσῃ τοῦ παθόντος καί ἐξ οἴκτου πρὸς αὐτόν, ἀνιάτως πάσχοντα, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως»⁹. Ἡ ποινή που ἐπιβάλλεται σέ αὐτόν που τέλεσε τήν πράξη εἶναι φυλάκιση, δέκα ἡμερῶν ἕως πέντε ἐτῶν¹⁰.

1. Γ. Μπέκας, *Ἐγκλήματα κατά τῆς ζωῆς καί τῆς υγείας*, Ἐκδόσεις Σάκκουλα, Ἀθήνα 2002, σσ. 16-17.

2. Μεγάλου Βασιλείου, *Ὅτι οὐκ ἐστὶν αἷτιος τῶν κακῶν ὁ Θεός*, ΒΕΠΕΣ 54, 88-99.

3. Μεγάλου Βασιλείου, *ὁ.π.*, ΒΕΠΕΣ 54,90.

4. *Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη κατά τοὺς ἑβδομήκοντα*, Ἐκδοσις Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1981, σ. 121.

5. Augustinus, *De Civitate Dei*, I, 33, PL 41,45.

6. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, *Περὶ εἰμαρμένης καί προνοίας*, PG 50,749.

7. Δ. Λυπουρλής, *Ἱπποκράτης, Ἱατρικὴ δεοντολογία καί νοσολογία*, Τόμος 3, Ἐκδόσεις Ζήτηρος, Θεσσαλονίκη 2001, σ. 61.

8. Βλ. σχετ. Δ. Λυπουρλής, «Ὁ δὲ δώσω δέ οὐδέ φάρμακον οὐδενί αἰτηθεῖς θανάσιμον οὐδέ ὑφηγήσομαι συμβουλίην τοιήνδε»: Ἡ εὐθανασία στήν καθημερινή ζωὴ τῆς ἀρχαιότητος», *Εὐθανασία*, Ἐκδόσεις Σάκκουλα, Ἀθήνα-Θεσσαλονίκη 2007, σ. 11.

9. Γ. Κανάτσιος, *Ἡ Κατ' ἀπαιτήσιν ἀνθρωποκτονία*, Θεσσαλονίκη 1955, σ. 21.

10. Γ. Κανάτσιος, *ὁ.π.*, σ. 49.

ΤΑΧΙΔΙΟ
ΤΕΛΟΣ
ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΡΕΦΕΤΕ
ΕΝ ΤΗ
ΑΡΧΗ

ΑΝΤΙΣΤΡΕΦΕΤΕ ΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ
511 00 ΓΕΡΕΝΑ ΗΕΛΛΑΣ

Καθαρισμός 102519

